

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/117/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6813201457
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6813201457.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, zastúpená LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, právne zastúpeného JUDr. Pavlom Halajom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie slobody 2, 050 01 Revúca, proti žalovanému: Mesto Tornaľa, so sídlom Mierová 14, 982 01 Tornaľa, IČO: 00 319 091, v odvolacom konaní právne zastúpenému JUDr. Michalom Treščákom ml., advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Slovenskej jednoty č. 8, 040 01 Košice, o nariadenie predbežného opatrenia, na základe odvolania žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Revúca č. k. 3C/33/2013-54 zo dňa 25. 03. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd uznesením zo dňa 25. 03. 2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým na základe návrhu žalobcu uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s presne špecifikovanými nehnuteľnosťami, pričom vo výroku výslovne špecifikoval, že „najmä nesmie:

- svoj spoluvlastnícky podiel k týmto nehnuteľnostiam predať, darovať, ani iným spôsobom scudziť,
- svoj spoluvlastnícky podiel k týmto nehnuteľnostiam založiť v prospech tretích osôb, zriadiť k nim právo zodpovedajúcim vecnému bremenu, ani iným spôsobom tieto nehnuteľnosti zaťažiť,
- tieto nehnuteľnosti prenajať, dať do výpožičky a ani iným spôsobom prenechať do užívania tretím osobám,
- sám vykonávať práva vlastníka poľných pozemkov podľa § 274/2009 Z. z. o poľovníctve k týmto nehnuteľnostiam, ani splnomocniť na výkon týchto práv tretie osoby.“

V stručnom odôvodnení rozhodnutia (v súlade s ustanovením § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“), konštatoval, že „sa stotožňuje s názorom navrhovateľa, že kým sa právoplatne medzi účastníkmi konania nevyrieši otázka určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, je potrebné medzi účastníkmi konania dočasne upraviť pomery“, a preto „návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel“. Zároveň poukázal na to, že „pri nariadení predbežného opatrenia neuložil navrhovateľovi, aby podal návrh na začatie konanie, nakoľko zistil, že návrh na začatie konania vo veci samej bol už na tunajší súd podaný.“

Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolací súd v prípade, „ak sa stotožní s dôvodmi odvolania nasvedčujúcimi tomu, že v konaní došlo k vadám, ktoré odôvodňujú zrušenie uznesenia“, odvolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil prvostupňovému

súdu na ďalšie konanie. V prípade, ak odvolací súd dospeje k názoru, že na zrušenie napadnutého uznesenia nie sú dôvody, žiadal, aby napadnuté uznesenie zmenil a návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení odvolania poukázal na to, že „predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní slúžiacim na dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je na mieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. (...) Okrem toho musí súd uvážiť, či v dôsledku predbežného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma niektorému z účastníkov, nakoľko ujma žalovaného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením predbežného opatrenia získa žalobca.“ Podľa jeho názoru, „dôvody pre vydanie predbežného opatrenia, ktoré uviedol prvostupňový súd v odôvodnení napádaného uznesenia, v žiadnom prípade neobstoja“ pretože mu „nie je zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd k záveru, že je potrebné dočasne upraviť vzťahy medzi účastníkmi konania spôsobom, ktorý žalovanému prakticky zabraňuje akýmkoľvek spôsobom užívať a nakladať s jeho majetkom po vopred "kvázi" neurčitý čas. Takáto skutočnosť z odôvodnenia uznesenia nevyplýva.“ Okrem toho namietal, že „konanie o určenie vlastníckeho práva v žiadnom prípade nie je samo o sebe dôvodom na okamžitý zásah súdu“, a keďže „súd rozhodol s poukazom na ust. § 76 ods. 4 O. s. p., t.j. bez riadneho odôvodnenia svojho postupu“ a jemu (žalovanému) „zaslal len napádané uznesenie bez návrhu na jeho vydanie, má za to, že mu týmto postupom bola odňatá aj možnosť konať pred súdom“, pretože „do dnešného dňa nemá vedomosť, z akého dôvodu bolo predbežným opatrením rozhodnuté a navyše v napádanom uznesení absentuje akékoľvek odôvodnenie tohto vážneho zásahu súdu.“

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací, vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené okresným súdom na základe návrhu žalobcu pred začatím konania vo veci samej, kde sa mieni domáhať určenia vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Zo samotného napadnutého rozhodnutia, ale i z obsahu spisu (č.l. 49 - 52 spisu) vyplýva, že takýto návrh vo veci samej bol na Okresnom súde Revúca už podaný - dňa 18. 03. 2013, kde je vedený pod sp. zn. 7C/46/2013.

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O. s. p.).

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia je súd viazaný návrhom účastníka, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprimerane nenarušil hospodárske funkcie účastníka, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje. Nariadenie predbežného opatrenia je spravidla spojené so zásahom do vlastníckeho práva, pričom podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky je možné vlastnícke právo obmedziť iba v nevyhnutnej miere. Nariadenie predbežného opatrenia môže byť aj zásahom do práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť (článok 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení

nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru
obmedzení sleduje legitímny cieľ.

a či uloženie

V prejednávanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal dôvodnosť (skutkový a právny základ) predmetného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Z obsahu spisu je nesporné, že účelom návrhu žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia bolo zachovanie existujúceho faktického a právneho stavu vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam. Tento účel vyplýva z jeho objektívne dôvodnej obavy (vyplývajúcej napr. z uznesení Mestského zastupiteľstva v Tornali č. 253/2011 a č. 254/2011 - viď prípis žalovaného - č.l. 34 spisu), aby eventuálnym prevodom vlastníckeho resp. spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam alebo iným faktickým či právnym zaťažením vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam nedošlo k zhoršeniu jeho právneho postavenia v konaní vo veci samej, prípadne, aby nedošlo k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. Ďalej je nesporné, že navrhované a nariadené predbežné opatrenie má priamo väzbu na konanie vo veci samej (v ktorom sa žalobca mieni domáhať vyššie uvedeného určenia vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam). V aktuálnej dobe neprináleží odvolaciemu súdu posudzovať, do akej miery môže byť žalobca v konaní vo veci samej úspešný (rovnako to nemohol posudzovať ani okresný súd v dobe, keď rozhodoval o nariadení predmetného predbežného opatrenia). Nariadené predbežné opatrenie malo za cieľ, aby sa spor vo veci samej (v ktorom žalobca môže, ale i nemusí byť úspešný), vyriešil medzi pôvodnými účastníkmi konania, a aby nebol realizovaný eventuálny prevod vlastníckeho, resp. spoluvlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na tretie osoby, alebo aby nedošlo k inému faktickému alebo právnemu zaťaženiu predmetných nehnuteľností. Ak by takáto okolnosť nastala, došlo by k výraznému zhoršeniu právneho (ale i faktického) postavenia žalobcu v konaní vo veci samej. Z tohto dôvodu možno konštatovať, že v danej veci existuje skutkový i právny dôvod na nariadenie predmetného predbežného opatrenia.

Nariadený rozsah predbežného opatrenia je primeraný vyššie uvedenému sledovanému legitímnemu účelu a je konkretizovaný tak, aby bolo absolútne zrejmé, ktorých oprávnení sa má povinný subjekt, t.j. žalovaný dočasne zdržať (§ 77 ods. 1 písm. b/, resp. c/ O. s. p.). Nariadením tohto predbežného opatrenia nevznikne žalovanému žiadna zásadná ujma, pretože jeho súčasný právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa nezmenil.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že procesné argumenty žalovaného uvedené v odvolaní, že mu okresný súd „zaslal len napádané uznesenie bez návrhu na jeho vydanie“ a preto „má za to, že mu týmto postupom bola odňatá aj možnosť konať pred súdom“, sú nedôvodné a neopodstatnené, pretože z doručky (pripojenej k č.l. 56 spisu) jednoznačne vyplýva, že okrem napadnutého uznesenia mu bol doručený i návrh na nariadenie predbežného opatrenia s prílohami.

Predbežné opatrenie patrí k zabezpečovacím inštitútom civilného procesu, ktoré predpokladajú ďalší procesný postup, preto sa o náhrade trov konania spojených s týmto procesným úkonom rozhoduje až v rámci rozhodnutia vo veci samej, čo vyplýva aj z výkladu ustanovenia § 145 O. s. p. Z uvedeného dôvodu nebolo o trovách odvolacieho konania rozhodnuté.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.